

מחלקה למדעי מחשב, הנדסת תכנה והנדסת מערכות תקשורת

קורס 153007 מיני פרויקט במערכת חלונות

מצגת הקורס

פרק 4 C# 4 נושאים מתקדמים – המשך

תשפייג סמסטר אי

דן זילברשטיין תשפייג 2022/23

מה עכשיו?

- חריגות סקירה מהירה ולימוד עצמי
 - תשלמות... •
 - (delegates) דלגטים
 - (events) אירועים •
 - (Observer) תבנית פיתוח "משקיף" (•
 - **UML** •

לימוד עצמי

חריגות

- קראו מסמך על חריגות בחומרי הקורס 🖜
- תוצאה של פסיקת חומרה או פסיקה פרוגרמטית
- נכתוב תוכנית קצרה שמייצרת חריגה, למשל מ-parsingשל מחרוזת למספר
 - נחקור את הכתוב בקונסול
 - נחקור את מה שקיבלנו בסביבת הפיתוח
 - אפשר לראות רשימת חריגות שקריאה לפונקציה יכולה לייצר
 - בדרך כלל נרצה למנוע את קריסת התוכנית שלנו

איך תופסים חריגות

- try בלוק
- עם פרמטר של סוג חריגה אחד או יותר בלוקים catch אחד או יותר בלוקים
 - Exception בלוק אחרון (אם נרצה) עם סוג •
- בלוק finally (לא חובה) שמתבצע תמיד לפני סיום אחד (return\break\goto הבלוקים הנייל (גם אם היה לנו
 - או (Ctrl-Alt-E אפשר להשתמש בחריגות קיימות (נלחץ ליצור חריגות משלנו
 - ביצירת חריגה משלנו ניצור מחלקה שיורשת חריגה הביימת, ניתן שם שמסתיים במילה Exception...

אם לא תפסנו חריגה?

- try\catch\finally יש לנו בלוקים
 - קרתה חריגה מסוג שלא תפסנו
- הפעלה או אי הפעלה של finally תלויה ביישום
 CLR-וקינפוג של ה
 - ראו באתר של מיקרוסופט

https://docs.microsoft.com/en-us/dotnet/framework/performance/reliability-best-practices

לימוד עצמי

עוד על חריגה

- אם לא הייתה חריגה או אם תפסנו את החריגה –
 ממשיכים הלאה בתוכנית
 - throw או return אם לא עשינו •
- throw new MyException(...); זריקת חריגה •
- throw; : אפשר לזרוק אותה חריגה הלאה catch בתוך
 - או לזרוק חריגה חלופית כנ"ל
 - אפשר לצרף חריגה מקורית בפרמטר
 - מה יש בתוך החריגה?
 - בתבונן במחלקה Exception •

זריקת Exception זריקת פטור אבל אסור!!!

לימוד עצמי

יצירת סוג חריגה

- שו מאחת החריגות הכי Exception בדרך כלל ירושה ישירות מ-כלליות הכי כלליות
 - [Serializable] בשורה שלפני מחלקה נרשום אטריבוט
 - נממש ממשק ISerializable (אין מה לממש גם לא צריך
 לרשום מחלקת Exception כבר עשתה את העבודה)
- שפשר להוסיף שדות משלנו לשמירת מידע נוסף אם רוצים אפשר
 להוסיף אטריבוט [NonSerialized]
 - ToString() את הפונקציה (override) אפשר לשכתב •

יצירת סוג חריגה - בנאים

```
    בדרך כלל תממשו לפחות את שלושת הבנאים הבאים •
    public MyException() :base() {...}
    public MyException(string message) : base(message) {...}
    public MyException(string message,
    Exception inner) : base(message, inner) {...}
    protected MyException(SerializationInfo info,
    StreamingContext context)
    : base(info, context) {...}
```

ש אם יש שדות שהוספתם – כנראה תרצו להוסיף עוד בנאים ●

יצירת סוג חריגה - דוגמא

```
[Serializable]
public class OverloadCapacityException : Exception
   public int capacity { get; private set; }
   public OverloadCapacityException() : base() { }
   public OverloadCapacityException(string message) : base(message) { }
   public OverloadCapacityException(string message, Exception inner) : base(message, inner) { }
   protected OverloadCapacityException(SerializationInfo info, StreamingContext context)
                         : base(info, context) { }
   // special constructor for our custom exception
   public OverloadCapacityException(int capacity, string message)
                                    : base(message) => this.capacity = capacity;
   override public string ToString() =>
                      "OverloadCapacityException: + capacity + "\n" + Message;
```

זריקת חריגה בביטוי

- ניתן לזרוק חריגה מתוך ביטוי C# בגרסה מודרנית של
 - שימושי בביטוי עם אופרטור טרנארי:

אובייקטים מסוג אנונימי

- כמו יצירת מופע עם אתחול מהיר ללא שם מחלקה new { ID = 29, Name = "Dani", Age = 48 }
- לומד את השדות מתוך השמות והסוגים באתחול (בדומה (var-b
 - בלבד get בפועל מייצר שדות פרטיים ותכונות עם
 - ניתן להציב למשתנה מסוג מרומז

```
var lecturer = new { ID = 29, Name = "Dani" };
```

ניתן להשתמש בכל מקום שצריך להעביר object

סוג אנונימי מבפנים

על סוג רגיל וסוג - נפעיל את הפונקציה PrintInfo על סוג רגיל וסוג ... אנונימי עם אותם שדות Id אנונימי עם אותם שדות

```
class MyClass
  public int Id;
  public string Name;
static void Main()
  PrintInfo("", typeof(MyClass));
  Console.WriteLine("-----");
  var anonymousObject = new { Id = 2222, Name = "Yossi" };
  PrintInfo("", anonymousObject.GetType());
  Console.WriteLine("-----");
```

metadata-שימוש ב- Reflection

reflection נלמד סוג אנונימי בעזרת •

```
using System.Reflection;
static void PrintInfo(string suffix, Type type)
   Console.WriteLine(suffix + "Type Name: " + type.Name);
   Console.WriteLine(suffix + "Base Type: ");
   if (type.BaseType == null)
      Console.WriteLine(suffix + suffix + "None");
   else
      PrintInfo(suffix + " ", type.BaseType);
   Console.WriteLine(suffix + "Member Info:");
   MemberInfo[] members = type.GetMembers();
   foreach (var item in members)
      Console.WriteLine(suffix + "name: {0,-15} type: {2,-11} in: {1}",
                        item.Name, item.DeclaringType.Name, item.MemberType);
```

סוג אנונימי – כמה יש?

- נגדיר שני מופעים אנונימיים עם אותם שדות ונדפיס את שם הסוג
 - אותו סוג •
 - אם לשני המופעים הנ"ל גם הערכים שווים!
 - (hashvalue) אותו קוד גיבוב
 - Equals-שוויון ב
 - "=="">י אי שוויון ב-"

פונקציות הרחבה – Extension methods

- C#-ש מיוחד ל
- מאפשר להוסיף פונקציות למחלקה קיימת בלי לגעת בה
 - בעזרת מחלקה סטטית ●

```
static class MyTools
  public static int ToInt(this string str)
     return int.Parse(str);
     string str = "123";
                           מה נראה אם נקליד . "123"!
     int i = str.ToInt();
```

reflection פונקציות הרחבה גנרית – דוגמא עם

• הדפסת שדות וערכיהם של אובייקט כלשהו

```
static class Tools
   public static void ToStringProperty<T>(this T t)
      string str = "";
      foreach (PropertyInfo item in t.GetType().GetProperties())
         str += "\n" + item.Name + ": " + item.GetValue(t, null);
     Console.WriteLine(str);
... DateTime.Now.ToStringProperty();
```

nullable value types – סוגי ערך מתאפסים

- רק עם משתנים מסוגי הפניה ניתן להשתמש בערך null רק עם משתנים
 - בסוגי ערך אין לנו מצב של "אין ערך" •
- אבל יש מצבים שהיינו רוצים את זה בלי לתת ערך מיוחד
 - char? ,int? : "?" סופיקס •

```
int? a = null;
```

- המרה מסוג רגיל לסוג מתאפס מרומזת ומפורשת
 - המרה מסוג מתאפס לסוג רגיל רק מפורשת
 - אופרטור "ניי •

```
int b = a ?? 10;
```


סוגי ערך מתאפסים – שינויים ב-10

- שימוש בטיפוסי הפנייה "מתאפסים"
 - היערות רבות של קומפיילר
- יש להרבות בשימוש בסוגים מתאפסים בפרמטרים, ארגומנטים גנריים, משתנים מקומיים, וכוי
 - יש להרבות בשימוש באופרטורים ""י ו- ""יי ו- ""יש

סוגי ערך מתאפסים מאחורי הקלעים

Nullable<T>-היא חלופה ל T? היא חלופה ל

```
public struct Nullable<T> where T : struct
  public Nullable(T value);
  public static explicit operator T(Nullable<T> value);
  public static implicit operator Nullable<T>(T value);
  public bool HasValue { get; }
  public T Value { get; }
  public override bool Equals(object other);
  public override int GetHashCode();
  public T GetValueOrDefault();
  public T GetValueOrDefault(T defaultValue);
  public override string ToString();
```

(2 בעתיד יעבור למצגת C#-בירת תיעוד ב-C#-בירת תיעוד ב

: בעזרת ב-C++- בדומה ל-C++ בעזרת

```
... code ... // comments ...
/* ...
... */
```

יצירת תבנית הערות אוטומטית בעזרת ייווי לפנימחלקות ופונקציות

```
/// <summary>
/// ...
/// </summary>
/// <param name="...">...</param>
/// <param name="...">...</param>
/// <returns>...</returns>
```

נראה מה קורה בויזיואל סטודיו לאחר שהוספנו הערות /// ואנחנו רוצים להשתמש בפונקציה

משתנים מסוג דינמי – dynamic

לימוד עצמי

- שימוש לא זהיר מסוכן ביותר
 - לקריאה וחקירה עצמאית
 - במסמכי OSF
 - msdn
 □
 - Try it נסו •
 - Google it חפשו

delegate – דלגטים

- מגדיר סוג של אוסף של מעין "מצביעים לפונקציה": public delegate int SomeDelegate(int parm1, string parm2);
 - מכיוון שזה סוג ניתן להגדיר מחוץ למחלקות
 - שיורש MulticastDelegate שיורש ממחלקה יורש ממחלקה בתורו ממחלקה Delegate
- אפשר להגדיר משתנים ושדות עם הסוג החדש SomeDelegate myDelegate = null;
- מבצעים קריאה לדלגט כמו קריאה לפונקציה int i = myDelegate(3, "abc");

עוד מעט נראה איך מוסיפים פונקציות אמיתיות בדלגט

דלגטים – הצבת ערכים

■ מאתחלים עם מופע עייי בנאי עם שם פונקציה עם אותה<u>חתימה בלבד</u>

```
public delegate void MyDelegate();
void MyFunc1() { ... }
MyDelegate myDelegate = new MyDelegate(MyFunc1);
       ● אפשר גם להשמיט את יצירת המופע (המהדר יבין)
myDelegate = MyFunc1;
  ▶ אמרנו שזה אוסף... אפשר להוסיף או למחוק פונקציות
myDelegate += MyFunc2;
myDelegate -= MyFunc1;
      בהפעלה של דלגט יופעלו כל הפונקציות שנרשמו!!!
```

נעשה דוגמה עם reflection מה-OSF

עבור דלגט Reflection דוגמא עם

```
public delegate int SomeDelegate(int x, int y);
class Program
  static public int sum(int num1, int num2) => num1 + num2;
  static public int mult(int num1, int num2) => num1 * num2;
  static public int sub(int num1, int num2) => num1 - num2;
  static void Main(string[] args)
    SomeDelegate myDlgt = new SomeDelegate(sum);
    myDlgt += mult; myDlgt += sub; myDlgt -= sum;
    foreach (var d in myDlgt.GetInvocationList()) Console.WriteLine(d.Method);
    if(myDlgt is Delegate) Console.WriteLine("myDlgt is Delegate == true");
    foreach (var item in myDlgt.GetInvocationList()) // (Delegate item ...)
      Console.WriteLine( item.DynamicInvoke(3, 2) );
```

Invoke() גולמי אין מתודה Delegate-ב

זלגטים – למה?

- C++-כמו מצביע לפונקציה ב-
- אפשר לעשות רשימה של "מצביעים לפונקציה"
 - כמו עם מצביע לפונקציה callback מאפשר
 - (נראה דוגמא) OCP נותן כלי חזק ליישום של
- נותן כלי ליישום של DIP ומאפשר מימוש פשוט של תבנית תיכון Observer שנדבר עליהם כשנלמד אירועים
 event -

במה סוגי דלגטים שכבר מוגדרים ב-NET

• פרדיקט

- public delegate bool Predicate<T>(T obj);
 - שימוש בפונקציות אוספים כמו FindAll, Find
- עוד מעט נראה שימוש בפונקציה אנונימית וביטוי למבדה
 - ממיר

```
public delegate TOutput Converter<TInput,TOutput>(TInput input);
```


עוד כמה סוגי דלגטים שכבר מוגדרים ב-NET

פונקציה אנונימית בעזרת דלגט

במקום להגדיר פונקציה ממשית ולהשתמש בה כפרמטרניתן להגדיר פונקציה אנונימית ישירות:

```
List<int> list1 = ...;
List<int> list2;
list2 = list1.FindAll(delegate(int x) { return x % 2 == 0; });

שפר גם באתחול והוספה למשתנים\שדות דלגטים •

SomeDelegate myDlgt = delegate(int x, int y) { return x + y; };

myDlgt += delegate(int x, int y) { return x * y; };

utility in the content of the content
```


ביטוי למבדה

```
list2 = list1.FindAll(delegate()x(x) { return x % 2 == 0; });
                    עוד חיסכון בקוד ושיפור נהירות הקוד •
                v=>vעייי שימוש בביטוי למבדה עם סימן v=>v
list2 = list1.FindAll( x = x \% 2 == 0 );
                                    • אם יש כמה פרמטרים?
                                       () נשתמש בסוגריים
                        ● אפשר להשתמש גם באתחול דלגט
public delegate int SomeDelegate(int x1, int x2);
... SomeDelegate MyDelegate = (x,y) \Rightarrow x + y;
```


ביטוי למבדה – עוד מקרים

- אם אין פרמטרים?
- נשתמש בסוגריים () ריקות •

```
... SomeDelegate MyDelegate = () => "Best performance!";
```

- אם הקוד קצת יותר כבד?
- return נחזיר למקומם את הצומדיים ואת הוראת •

```
... SomeDelegate MyDelegate = x \Rightarrow \{ x += 13; return x <= 1000; \};
```


callbacks - DIP

- אירועי חומרה (לחיצת עכבר וכוי)
 - מקור מערכת הפעלה
 - מטרה להגיב בתוכנית שלנו
- מערכת הפעלה לא מכירה את התוכנית שלנו...
 - לא נשנה את מערכת הפעלה ●
- שריך דרך לרשום פונקציה שלנו לאירוע מערכת הפעלה
 - נוגע לתכנון כל מערכת תוכנה והרחבותיה

ניסיון ראשון - מדפסת

```
public delegate void PrintEventHandler();
public class MyPrinter
   public PrintEventHandler PageOver = null;
   private int pageCount = 20;
   private void handlePageOver()
                         { if (PageOver != null) PageOver(); }
   //
                                  => PageOver?.Invoke(this);
   public void Print(int pages)
      if (pages <= pageCount) pageCount -= pages;</pre>
      else { pageCount = 0; handlePageOver(); }
```

ניסיון ראשון - משתמשים

```
class User
  MyPrinter myPrinter;
  public User(MyPrinter printer)
     myPrinter = printer;
     printer.PageOver = myPageOver;
  private void myPageOver()
                     לא נגענו בתוכנת המדפסת!
             אם יש כמה משתמשים –
              הם דורסים אחד לשני
    שקף מס
```

ניסיון שני - משתמשים

```
class User
  MyPrinter myPrinter;
  public User(MyPrinter printer)
     myPrinter = printer;
     printer.PageOver += myPageOver;
  private void myPageOver()
                          מה קורה לראשון?
```

ניסיון שני - ראשי

```
class Program
  static void Main(string[] args)
     MyPrinter printer = new MyPrinter();
     User u1 = new User(printer);
     User u2 = new User(printer);
     printer.PageOver();
     Console.WriteLine("Please enter pages to print:");
     int x = int.Parse(Console.ReadLine());
     printer.Print(x);
                    פריצה: אפשר להפעיל ללא רשות!
```

events – אירועים

ניתן להוסיף להגדרת שדה מסוג דלגט

public event PrinterEventHandler PageOver = null;

● בתוך המחלקה אפשר לעשות כל דבר כמו עם דלגט רגיל

- =-ו += מחוץ למחלקה ניתן לבצע רק פעולות

אירועים – events – המשך

- : לאחר הגדרת השדה כאירוע קיבלנו שגיאות קומפילציה
 - v=v-v=vבניסיון ראשון של משתמש
 - עם הפעלת הדלגט Main-בניסיון הפעלה ב
 - יתרונות נוספים בסביבת פיתוח:
 - יברקיי מסמן שדות מסוג אירוע •
 - לאחר הוספה לאירוע TAB תנסו ללחוץ

myPrinter.PageOver +=<TAB>

ניסיון שלישי - מדפסת

```
public delegate void PrintEventHandler;
public class MyPrinter
   public event PrintEventHandler PageOver = null;
   private pageCount = 20;
   private void handlePageOver() => PageOver?.Invoke(this);
   public void Print(int pages)
      if (pages > pageCount) pageCount -= pages;
      else { pageCount = 0; handlePageOver(); }
```

EventHandler – דלגט עבור טיפול באירועים

- מוגדר בספרית NET.
- public delegate void EventHandler (object sender, EventArgs e);
 - ניתן להעביר את האובייקט של שולח האירוע
 - בחלקה ריקה (כמעט) EventArgs ●
 - המכיל אובייקט "ריק" של ארגומנטים Empty שדה סטטי
 - ניתן להוסיף מידע פרטני על האירוע בעזרת ירושה ממנה
 - שנאתחל בבנאי readonly בדרך כלל נוסיף שדות •
 - ניתן להוסיף שדה "מצב" המסמן שמישהו כבר טיפל באירוע •

בפונקציה שנרשום לשדה הדלגט (ייהמשקיףיי על האירוע) צריך לבדוק את הסוג ולהמיר...

EventHandler<T> - דלגט גנרי

• מוגדר בספרית NET.

עכשיו לא צריך המרות ובדיקות – הקומפיילר יעשה את העבודה

משקיף תקני – Observable

```
public class ValueChangedArgs : EventArgs
   public readonly int OldV; public readonly int NewV;
   public ValueChangedArgs(int oldV, int newV)
      { OldV = oldV; NewV = newV; }
public class MyValue
   private int value = 0;
   public event EventHandler<ValueChangedArgs> OnValueChanged = null;
   private void valueChangedHandler(int oldV, int newV)
      if (onValueChanged != null)
         onValueChanged(this, new ValueChangedArgs(oldV, newV));
```

משקיף תקני – Observable – המשך

```
public int Value
   get { return value; }
   set
      if (value != this.value)
         int temp = this.value;
         this.value = value;
         valueChangedHandler(temp, value);
```

משקיף תקני – Observer

```
public class ValueChangeObserver
   public ValueChangeObserver(MyValue v)
      v.OnValueChanged += myOnValueChanged;
   private void myOnValueChanged(object sender, ValueChangedArgs args)
      Console.WriteLine("Value changed by {0}",
                        args.NewV - args.OldV);
```

משקיף תקני – Observer נוסף

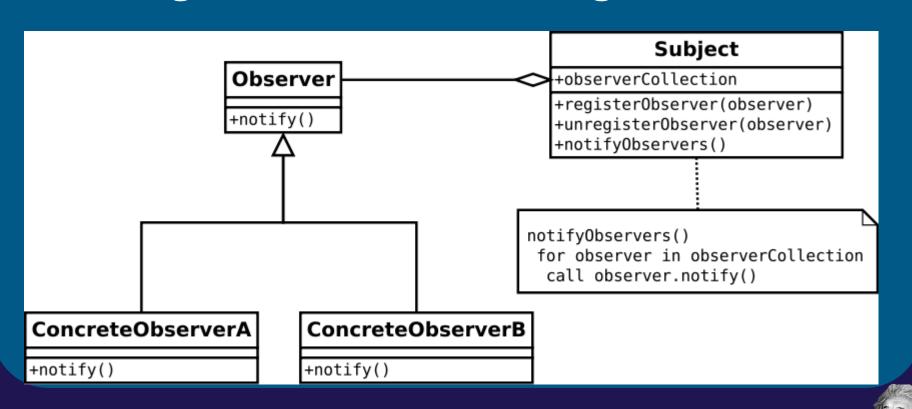
```
public class ValueAverageChangeObserver
   private int sum = 0, count = 0;
   public ValueAverageChangeObserver(MyValue v)
      v.OnValueChanged += myOnValueChanged;
   private void myOnValueChanged(object sender, ValueChangedArgs args)
      count++; sum += args.newV - args.oldV;
      Console.WriteLine("Value average change is {0:F}",
                        (double)sum / (double)count);
```

משקיף תקני – בדיקה

```
public class Program
   static void Main(string[] args)
      MyValue v = new MyValue();
      new ValueChangeObserver(v);
      new ValueAverageChangeObserver(v);
      v. Value = 100;
      v.Value = 210;
      v. Value = 150;
      v. Value = 180;
```

תבנית המשקיף

- Subject = Observable •
- unregister = Remove, register = Add ●

Unified Modeling Language – UML

- להראות ארכיטקטורה של מערכת ע"י דיאגרמות
 - Static (structural) diagrams
 - Class Diagram •
 - Composite Structrure Diagram
 - Component Diagram
 - Object Diagram •
 - Package Diagram
 - Profile Diagram •
 - Behavioral Diagrams
 - Activity •
 - State / Statechart ¹
 - Sequence
 - וכוי

Class Diagrams – UML

BankAccount

owner : String balance : int = 0

deposit (amount: int)

withdrawal (amount: int): bool

● מחלקה – מלבן

חלק עליון – שם המחלקה ●

חלק אמצעי – שדותattributes)

- שם
- סוג •
- אתחול (אפשרי) •
- חלק תחתון מתודות או פעולות של המחלקה
 - עם פרמטרים לסוגיהם וסוג ערך מוחזר (עם יש) •

הרשאת גישה ותחום (מופע\מחלקה) **UML**

BankAccount

+owner : String #balance : int = 0

-counter: int

+deposit (amount : int)

+withdrawal (amount : int) : bool

+showCounter(): int

● הרשאות גישה

public + •

private - •

protected # •

(static) classified •

לא למבחן

קשרים אסוציאטיבים – UML

01		Zero or One
1		One
0*	*	Zero or more
1*		One or more
3		Three
26		Two to Six

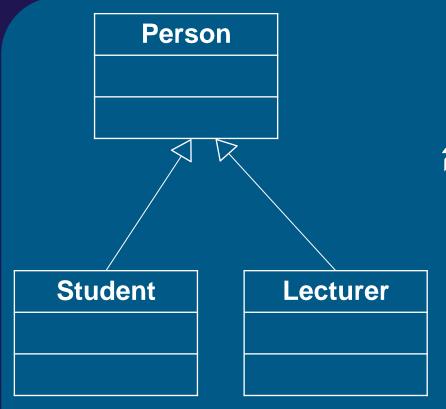
- קשרים •
- association •
- שו בלי חצים − bi-directional
 - קו עם חץ uni-directional •

Person			Magazine
	0*	0*	
	+subscribers	#magazines	
		ags=	
	_	_	
OverDrawnRe	ports		BankAccount

OverDrawnReports	O *	BankAccount
	0* 	
	overdrawnAccounts	

העוטה – UML

- Generalization IS-A •
- על-מחלקה (מחלקת אב) הנההכללה של תת-מחלקה
 - inheritance ירושה •

מחלקה\פעולה אבסטרקטית – UML

BankAccount

+owner : String

#balance : int = 0

+deposit (amount : int)

+withdrawal (amount: int): bool

פעולה אבסטרקטית(וירטואלית)

● מחלקה אבסטרקטית

CheckingAccount

insufficientFundsFee: int

+processCheck (check : Check)

+withdrawal (amount : int) : bool

SavingAccount

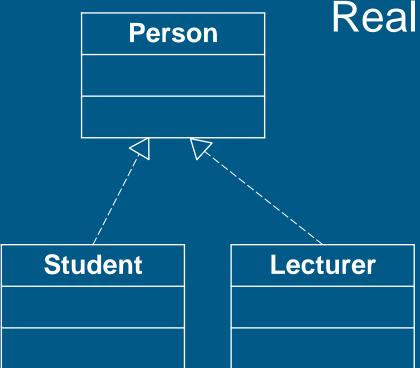
interestRate: Percentage

+depositMonthlyInterest()

+withdrawal (amount : int) : bool

שום - Cull

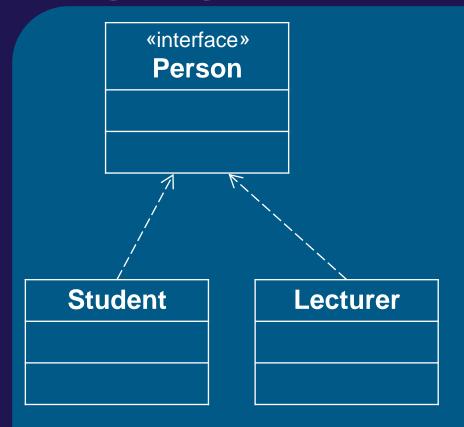

Realization / Implementation •

יישום \ מימוש של מחלקהאבסטרקטית

שממוש – UML

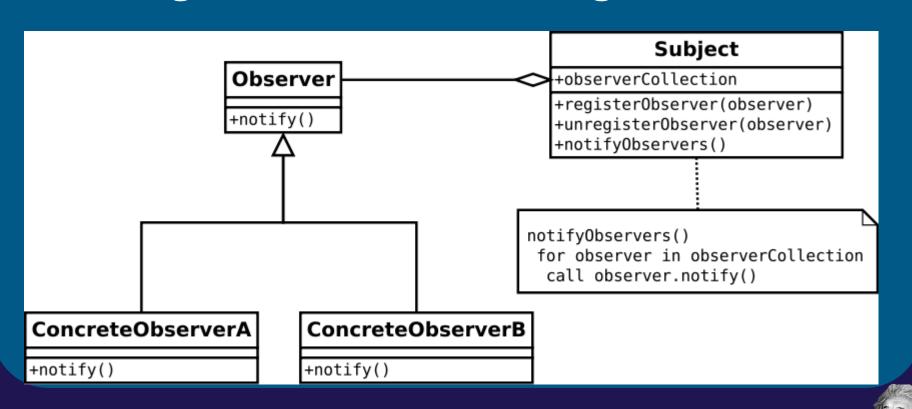

- Interface Realization
 - מימוש ממשק

תבנית המשקיף

- Subject = Observable •
- unregister = Remove, register = Add ●

תבנית המשקיף ללא דלגטים ואירועים – ממשקים

```
public interface IObserver<T>
{
    void Notify(T parm);
}
public interface IObservable<T>
{
    void AddObserver(IObserver<T>);
    void RemoveObserver(IObserver<T>);
}
```

לא חובה

תבנית המשקיף ללא דלגטים ואירועים – מושקף

```
public class MyObservable : IObservable<int>
  private List<IObserver<int>> observers
                                    = new List<IObserver<int>>;
  public void AddObserver(IObserver<int> obs)
     { observers.Add(obs); }
  public void RemoveObserver(IObserver<int> obs)
     { observers.Remove(obs); }
  private void notifyAll(int parm)
     { foreach (var item in observers) item.Notify(parm); }
                                                   לא חובה
    ... notifyAll(data); ...
```

תבנית המשקיף ללא דלגטים ואירועים – משקיף

```
public class MyObserver1 IObserver<int>
   private IObservable myObservable;
   public MyObserver1(IObservable obs)
      myObservable = obs;
      myObservable.AddObserver(this);
   ~MyObserver1() { myObservable.RemoveObserver(this); }
   public void Notify(int parm)
      Console.WriteLine("Got update: {0}", parm);
                                                      לא חובה
```

event-ל property הגדרת

- event לשדה של (property) ניתן להוסיף תכונה (•
 - remove-1 add-ב יש להשתמש ב- •

```
private event EventHandler<...> myEvent;

public event EventHandler<...> MyEvent
{
   add { ... myEvent += value; }
   remove { ... myEvent -= value; }
}
```

